زیر آسمان فیروزه‌ای

باران کوثری تعجب کرد

• **شرق:** باران کوثری خبر بازی خود را در فیلم «عقربه روی ۲۲۰» شایعه دانست و گفت که شنیدن این خبر او را متعجب کرده است. به گزارش ایسنا، باران کوثری، بازیگر سینما و تئاتر گفت: «من با تهیه‌کننده و کارگردان فیلم «عقربه روی ۲۲۰» اصلا صحبت نکرده بودم و آنها فقط پیشنهادشان را از طریق حامد بهداد به من رسانده بودند اما امروز بعد از دیدن خبر بازی‌ام، در این فیلم شوکه شدم.» او ادامه داد: «خبر بازی‌ام در فیلم «عقربه روی ۲۲۰» کذب است. خیلی دلم می‌خواهد و باعث افتخارم است که دوباره مقابل حامد بهداد بازی کنم که خوشبختانه این اتفاق در کار دیگری خواهد افتاد. با توجه به اینکه درحال‌حاضر مشغول بازی در فیلم «لانتوری» هستم، قطعا در این پروژه حضور نخواهم داشت.»

«شب دهم» تئاتر می‌شود

• **مهر:** رئیس تماشاخانه ایرانشهر از قطعی‌شدن اجرای نمایش «شب دهم»، به کارگردانی حسن فتحی در ماه محرم و صفر و با تلفیقی از بازیگران سریال تلویزیونی «شب دهم» و بازیگران جوان خبر داد. مجید سرسنگی درباره وضعیت اجرای کارگردان‌های شناخته‌شده در تماشاخانه ایرانشهر در سال‌جاری گفت: اجرای نمایش «شب دهم» توسط آقای حسن فتحی برای ماه محرم و صفر قطعی شده است و این کارگردان شناخته‌شده براساس مجموعه موفق تلویزیونی «شب دهم»، تئاتری را روی صحنه می‌برد.

پیشنهاد روز

سومین هفته طراحی در گالری هما

• **شرق:** سومین سالانه هفته طراحی با آثاری از اردشیر محصص، فرشید مثقالی، گیزلا وارگا سینایی، واحد خاکدان، افشین پیرهاشمی، صادق تیرافکن و... در گالری هما به نمایش درآمده است. امسال هنرمندان این نمایش از میان هنرمندانی انتخاب شده‌اند که تاکنون حداقل یک‌بار در این گالری نمایشگاه برگزار کرده‌اند. هنگامه معمری، مدیر گالری هما در مورد این نمایشگاه نوشته است: «هفته طراحی سعی دارد به‌جای دستیابی به معنای ثابت و واحد، آن را در پیشنهاد مستمر گونه‌های متنوع از تلقی طراحی، قابل مشاهده کند. در دوره سوم این رخداد، از بخشی از هنرمندانی که تا به امروز در گالری هما نمایش انفرادی داشته‌اند دعوت شد تا استنباط خود را از طراحی رودرروی بیننده قرار دهند اگرچه آثار این هنرمندان با منطق مشترکی پدید نیامده و حالا بدون همپوشانی‌هایی کنار هم قرار گرفته‌اند ولی این نمایش سالانه هربار دریافت طراحی را در ماهو چیدمانی یک قطعه یکپارچه با عنوان هفته طراحی جست‌وجو می‌کند.»

در هفته طراحی سوم، آثاری از امیرناصر اخلاقی، ایرج اسکندری، مریم اشکانیان، احمد امین‌نظر، علیرضا آستانه، شاهو بابایی، امین باقری، لادن بروجردی، محمد بزرگی، محمدعلی بنی‌اسدی، طاهر پورحیدری، پورنگ پیرعطایی، افشین پیرهاشمی، محمد پیریایی، شیده تامی، حسین تمجید، صادق تیرافکن، مونا جان‌محمدی، الناز جوانی، وحید چمانی، شهریار حاتمی، آهو حامدی، زهرا حسینی، جمشید حقیقت‌شناس، واحد خاکدان، خسرو خسروی، هما خوشبین، جاوید رمضانی، امین روشن، مسعود سعدالدین، حسین سلطانی، گیزلا سینایی، سیما شاه‌مرادی، ابو شاهی، ساله شریفی، مهدی شفیع‌قنادی، فرشید شفیعی، محمدعلی شیوایی، اشکان صانعی، عذرا عقیقی‌بخشایشی، حبیب فرج‌آبادی، امیر فرهاد، بابک کاظمی، شهرام کریمی، عمو سلیم، کسری گلرنگ، علی گلستانه، فرشید مثقالی، اردشیر محصص، بهمن محمدی، مسعود عابدی، ارسیا مقدم، شیرین ملک‌اسماعیلی، علی ملک، صبا منوچهری و فریدالدین مولایی تا اول اردیبهشت در گالری هما به نشانی خیابان کریمخان، خیابان سنایی، کوچه چهارم غربی، شماره ۸، واحد ۱ به نمایش درآمده است.

گیشه سینما در سال ۹۳، ۵۷ میلیارد تومان فروخت

فروشی کمتر از بودجه یک فیلم متوسط خارجی

عکس: کافه سینما

بهناز شیربانی: ۵۷ میلیاردتومان رقم بالایی است؟

هر صنفی، به فراخور حال خود، پاسخی متفاوت به این گزاره می‌دهد. برای یک واردکننده خودرو یا یک برج‌ساز، این رقم پول خردی بیش نیست؛ برای اهالی سینما اما، داستان فرق می‌کند. این رقم، کل فروش گیشه سینمای ایران در سال ۹۳ است. هرچند این بودجه به‌زعم اهالی سینما رقم امیدوارکننده‌ای نسبت به سال‌های گذشته‌اش است؛ بااین‌حال خنده‌دار خواهد بود اگر بخواهیم این رقم را با گردش مالی سینمای اروپا و آمریکا مقایسه کنیم. گردش مالی یک‌سال سینمای ایران تقریبا معادل ۱۷ میلیون‌دلار است که بودجه ساخت یک فیلم متوسط آمریکایی هم نمی‌شود. با اینکه حجت‌الله ایوبی، رئیس سازمان سینمایی نیز در دیدار نوروزی با سینماگران از میزان فروش فیلم‌ها در سال ۹۳ ابراز خوشحالی کرده، اما سینماگران نگران سال ۹۴ هستند؛ سالی که با ریزش شدید مخاطبان سینما در نوروز آن همراه بود. بسیاری از سینماگران همدلی بیشتر تلویزیون با سینما را طلب می‌کنند. به گفته بسیاری از اهالی سینما، تأثیر تلویزیون در جذب مخاطب سینما انکارناشدنی است و طبعا تبلیغات تلویزیونی بیش از هر روش دیگری می‌تواند مردم را متوجه سینما کند. این درخواستی است که رئیس سازمان سینمایی نیز در صحبت‌هایش برآن تاکید می‌کند. اما در مورد سینمای ایران هیچ‌چیز قابل‌پیش‌بینی نیست.

صمدی: امیدوارم آمارسازی نکرده باشند

یدالله صمدی، کارگردان سینما، از اینکه سال گذشته سینمای ایران، شرایط خوبی را سپری کرده ابراز خوشحالی کرد و به «شرق» گفت: «امیدوارم آماری که منتشر شده، درست باشد چون سال گذشته گاهی از آمارسازی در سینما صحبت می‌شد، اما امیدوارم که این‌گونه باشد». او ادامه داد: «متأسفم که گفته می‌شود سال ۹۴ را با فروش خوبی در سینما آغاز نکردیم. طبعا شهرداری می‌تواند برای تبلیغات محیطی کمکی به تولیدکنندگان آثار سینمایی بکند و از طرف دیگر این وظیفه صداوسیماست که به کمک اهالی سینما بیاید چرا که قطعا تلویزیون رسانه فراگیرتری است و تأثیر مستقیمی در فروش بهتر آثار سینمایی خواهد داشت و باید کمی با خود فکر کنند که بی‌مهری آنها نسبت به سینما چه بلایی بر سر کارگردان‌ها و تهیه‌کنندگان سینما خواهد آورد».

۳۳۰ پرده سینما برای ۷۷ میلیون نفر

محمد اطبایی، از فعالان بخش بین‌الملل سینمای ایران است. به نظر او، هرچند فروش سال ۹۳ سینمای ایران به نسبت سال ۹۲ حدود ۶۵ درصد افزایش داشته اما گردش مالی صنعت سینمای ایران همچنان رقم پایینی را نشان می‌دهد. او دراین‌باره به «شرق» گفت: «صنعت سینمای ایران در جریان تولید و پخش دچار مشکل است و هیچ نسبت منطقی و اقتصادی بین تولید و پخش دیده نمی‌شود و به عبارتی دیگر «عرضه و تقاضا» در حوزه سینما محلی از اعراب ندارد. شمار فیلم‌های بلند سینمای ایران (فارغ از پروانه تولید سینمایی یا ویدئویی یا بدون پروانه) براساس فیلم‌های به نمایش عمومی درآمده در سینماهای کشور و نیز جشنواره‌های داخلی و بین‌المللی به ۱۲۴ عنوان در سال ۹۳ رسید در حالی که ظرفیت نمایشی سینماهای کشور با درنظرگرفتن بخش سینمای «هنر و تجربه» نشان از نمایش ۷۵ عنوان فیلم بلند در سال ۹۳ دارد که شامل ۴ فیلم بلند مستند و یک فیلم خارجی هم می‌شود.

او ادامه داد: «این نسبت به نظر در سال‌جاری به نفع تولید بیشتر هم شده و تولیدات بلند سینمای ایران در سال ۹۴ از مرز ۱۹۰ عنوان فیلم فراتر رفته است. شماری از این تولیدات داعیه نمایش در سینماهای کشور را نداشته و نمی‌توانند داشته باشند چرا که پروانه تولید ویدئویی داشته یا به بازارهای خارجی چشم دارند. تردیدی نیست که تنها ۳۳۰ پرده سینما برای یک کشور ۷۷ میلیون‌نفری کافی نبوده و همگان می‌دانند که بخش عمده‌ای از این سینماها هم از جذب تماشاگر به علت کیفیت نازل سالن‌ها عاجزند. گزاف نیست که حدود ۶۰ درصد فروش سینماهای ایران محدود به شش پردیس سینمایی (چهار پردیس در تهران، یک پردیس در مشهد و یکی در کرج) است». اطبایی می‌گوید: «بازار جهانی صنعت سینما در حال رشد بوده و بخش عمده‌ای از این رشد مدیون مجموعه‌های سینمایی است که ما آن را «پردیس» نام گذاشته‌ایم و در خارج از ایران آن را «مالتی‌پلکس» می‌نامند. این مجموعه‌ها گستره‌ای از خدمات و امکانات را به مشتریان خود ارائه می‌دهند که سالن‌های سینما تنها بخشی از این خدمات است و متأسفانه این مهم در پردیس‌های سینمایی ایران درنظر گرفته نمی‌شود و یکی از مهم‌ترین عوامل جذب تماشاگر در این ساخت‌وسازها مغفول مانده است، هرچند در یک سال گذشته بخش خصوصی قدم‌هایی در این حوزه برداشته است. پس بهبود سالن‌های نمایشی و به‌روزکردن امکانات و ارائه خدمات مختلف رفاهی جهت تأمین نیازهای تماشاگران، قدم مهمی در افزایش تعداد تماشاگران سینما هم خواهد داشت».

اطبایی ادامه داد: «از طرفی منابع کسب درآمد صاحبان فیلم‌ها به ناچار به فروش گیشه سینماها محدود شده است. تنها حقوق تلویزیونی در ایران، حقوق تلویزیونی رایگان است که منظور از آن خرید یک فیلم برای پخش از هر یک از شبکه‌های رسمی صداوسیمای جمهوری‌اسلامی است که دسترسی به آن برای مخاطبان رایگان است. صداوسیما نیز براساس سیاست‌های مدیریتی آن، نه در تولید و نه در خرید حقوق تلویزیونی فیلم‌های سینمای ایران، سهم چندانی نداشته و جدا از برخورد به‌شدت سلیقه‌ای در انتخاب فیلم‌ها، هیچ نقشی در نقشه تولید تولیدات سینمای ایران بازی نمی‌کند. حقوق دیگر تلویزیونی مانند تلویزیون کابلی، شبکه‌های ماهواره‌ای و وی‌اودی هم برای تهیه‌کننده‌های سینمای ایران در دسترس نیست».

وضعیت پخش خانگی فیلم‌های ایرانی

اطبایی با اشاره به پایین بودن حقوق پخش خانگی فیلم‌های ایرانی گفت: «سقف خرید حقوق این حوزه به شدت افت کرده و بازار قاچاق رونق بیشتری دارد. آمار غیررسمی نشان از گردش مالی ۶۰ برابری بازار قاچاق پخش خانگی نسبت به گردش مالی سالانه سینمای ایران دارد. سینمای ایران هیچ سهمی از بازار بزرگ اینترنتی نداشته جز حجم بالای نمایش غیرقانونی فیلم‌های ایرانی در سایت‌های مختلف به طور عمده ایرانی! زیرساخت‌های لازم برای ارائه چنین خدماتی نه برای تولیدکننده وجود دارد و نه برای مخاطب و این بخش پردرآمد صنعت سرگرمی را باید تا سالیان دراز برای رقیبان خارجی باز گذاشت و در نتیجه درآمدی هم از آن برای فیلم‌های ایرانی ایجاد نمی‌شود». او ادامه داد: «بازارهای بین‌المللی نیز امکان بالقوه دیگری برای تولیدات سینمایی کشور است که خود بحثی مفصل و جداگانه می‌طلبد و شرایط فعلی بازارهای جهانی نیز برای فیلم‌های هنری و مستقل بسیار محدود شده و عدم سرمایه‌گذاری لازم از طرف بخش دولتی و خصوصی در حوزه بین‌الملل، افق روشنی را برای توفیق فیلم‌های ایرانی ایجاد نکرده است. سیاست‌های سازمان سینمایی در حوزه بین‌الملل هنوز شفاف نبوده و مصداق یک بام و دو هواست! هیچ حمایتی از بخش خصوصی در طول یک‌سال‌ونیم مدیریت جدید سینمایی انجام نشده و مدیریت میانی نهادهای سینمایی هم با مقاومت جانانه، مانعی برای عملی‌شدن طرح‌ها و ایده‌های سازمان سینمایی است».

امیدی هست؟

امیرحسین علم‌الهدی نیز معتقد است سال گذشته سینمای ایران به نسبت دوسال قبل از آن در اکران موفق‌تر بوده. او در این‌باره به «شرق» گفت: «سال ۸۹، ۱۳ میلیون نفر به سینماها آمدند و از سال ۹۰ تا ۹۲ به‌ترتیب چهار، هفت و هشت‌میلیون‌نفر برای فیلم‌دیدن به سالن‌های سینما آمدند و فروش سال ۹۳ نسبت به سال‌های گذشته‌اش فروش خوبی بوده است». او ادامه داد: «با این شرایط نمی‌توان پیش‌بینی مشخصی نسبت به اکران سال ۹۴ داشت و اینکه سینمای ایران چطور می‌تواند با مقیاس افزایش ۲۰ تا ۲۵ درصد قیمت بلیت‌ها در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن ۱۴ تا ۱۵ میلیون مخاطب را به سالن‌های سینما جذب کند و همین روند در سالیان بعد نیز ادامه داشته باشد». علم‌الهدی افزود: «۱۵ روز ابتدایی سال ۹۴ کاهش ۵۳ درصدی مخاطب سینما، فروش سینمای ایران را کمی دچار اما و اگر کرد و اگر دولت و صنوف نتوانند تا پایان سال در مسیر روشنی حرکت کنند و به اقتصاد سینما سروسامان بدهند و کماکان با همین شیوه جلو بروند و تنها شش تا شش‌ونیم میلیون مخاطب را به سالن‌های سینما بکشانند، سینمای ایران با همین میزان فروش به حیاتش ادامه می‌دهد».

او ادامه داد: «البته باید این را هم اضافه کرد که برخی فیلم‌ها در جشنواره سال گذشته حضور نداشتند و دو فیلم رستاخیز و محمد(ص) نیز در نوبت اکران قرار دارند و می‌توان امیدوار بود شرایط فروش فیلم‌های سینمایی در سال ۹۴ بهبود پیدا کند. اگر دولت و صنوف نتوانند فضای اکران را درست مدیریت کنند، ممکن است افزایشی در فروش بهتر آثار سینمایی نداشته باشیم و افزایش مخاطب نسبت به سال ۹۳ اتفاق نیفتد». مدیر اجرایی و دبیر شورای سیاست‌گذاری سینمای «هنر و تجربه» در بخش دیگری از صحبت‌هایش، نیمه‌دوم سال ۹۴ را فرصتی برای اهالی سینما دانست. او همچنین اکران فیلم‌های خارجی را برای سینمای ایران یک فرصت دانست. اما مصطفی کیایی، کارگردان جوانی که سال گذشته فیلم پرفروش «خط ویژه» را در اکران سینماها داشت با اشاره به اینکه آمار فروش سال ۹۳ نسبت به سالیان قبل بهتر بوده، گفت: «فروش سال گذشته سینمای ایران را از دو جنبه می‌توان مورد بررسی قرار داد؛ نخست مردمی که برای گیشه سینما پول خرج کرده‌اند و به سینماها آمدند و بعد ارگان‌ها و نهادهایی که پولی را وارد چرخه سینما کرده‌اند. طبعا استقبال مردم از فیلم‌های سینما مهم‌ترین اتفاق سینماست که متأسفانه در کشور ما به شکل استاندارد و فوق‌العاده اتفاق نمی‌افتد؛ چرا که به نسبت جمعیت رقم درخوری نیست و سینمای ما نیازمند گردش مالی بیشتری است».

او ادامه داد: «اگر سینما را یک صنعت بدانیم، این صنعت در کشور ما نسبت به صنایع نزدیک به حوزه سینما شرایط اقتصادی نامطلوبی دارد. تصور می‌کنم سال ۹۳ برای سینمای ما سال بدی نبود و امیدوارم امسال گردش مالی بهتری در سینما داشته باشیم».

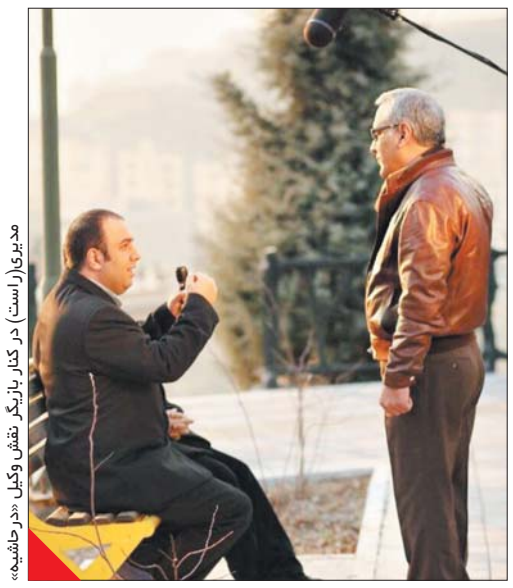
مدیری(راست) در کنار بازیگر نقش وکیل «در حاشیه»

اعتراض وکلا به سریال مدیری

شرق: سریال «درحاشیه» یک‌بار دیگر مورد اعتراض یکی از صنوف کشور قرار گرفت. پس از اعتراض بخشی از جامعه پزشکی نسبت به سریال «درحاشیه»، به کارگردانی مهران مدیری و بیان اینکه این سریال به پزشکان توهین کرده است، این‌بار نوبت به وکلا رسید تا گله خود را نسبت به تصویری که در این سریال از آنها ارائه شده است، ابراز کنند. آنها با نوشتن نامه‌ای به محمد سرافراز، رئیس صداوسیما خواستار رسیدگی به این وضعیت شده‌اند. علی نجفی‌توانا، رئیس کانون وکلای دادگستری مرکز، نیز در مورد دلایل انتشار این نامه به «شرق» گفت: «در زندگی اجتماعی، رعایت اصول و ضوابط اجتماعی، انسانی و اخلاقی از لوازم توسعه و همزیستی مسالمت‌آمیز زندگی جمعی است. مسلم است در دنیای جدید، رسانه‌ها به‌عنوان سازوکار اطلاع‌رسانی و درعین‌حال اندیشه‌سازی می‌توانند نقش فرهنگ‌سازی را نیز ایفا کنند. امروز دیگر مردم و حتی اطفال و نوجوانان صرفا از طریق والدین در تماس با نوع خود، آموزه‌های اخلاقی و رفتاری را درنمی‌یابند بلکه از سازوکارهای دیگری که به‌صورت شنیداری، دیداری و نوشتاری با استفاده از آخرین روش‌ها سعی در انتقال آموزه‌ها به افراد دارند، اثر می‌پذیرند و چه‌بسا این اثرپذیری می‌تواند بیشتر از آموزه‌های تربیتی خانواده‌ها باشد». او ادامه داد: «طبیعتا شیوه‌های انتقال این آموزه‌ها به‌صورت نظری یا عملی می‌تواند از طریق فیلم، سریال، سخنرانی و ارائه الگوهای هنری و ارزشی انجام شود. هرچند رسانه‌ها ایجاد سرگرمی و اطلاع‌رسانی است اما نمی‌توان منکر تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم آن بر الگوهای هنجاری مخاطبان شد. از همین‌جاست که ما با نوعی مسئولیت رسانه‌ای مواجهیم؛ مسئولیتی که در پرتو آن باید سازندگان، کارگردانان و پخش‌کنندگان برنامه‌ها متوجه عواقب کارهای رسانه‌ای خود باشند. طبیعتا مسئولیت این حیطه وقتی سنگین‌تر می‌شود که رسانه‌ای با پول مردم و هزینه بیت‌المال درصدد ارائه خدماتی با هدف ارتقای وضعیت فرهنگی و اجتماعی باشد. متأسفانه بی‌تدبیری در صداوسیما نه‌تنها باعث شده است که بخشی از مخاطبان از این رسانه روی گردانند، از طرفی برای جلب مشتری، هدف وسیله را توجیه کرده و در انتقال آموزه‌های هنری، کار به آنجا رسیده که بخشی از مخاطبان نزد مخاطبان دیگر مورد بی‌مهری وحشتناکی قرار گرفته‌اند».

نجفی‌توانا سپس به موضع وکلا اشاره کرد: کانون وکلا به‌عنوان مرکز تجمع اندیشمندان حقوقی و مغذی نظام قضایی و حقوقی با صبر و تحمل، مدت‌ها این بی‌مهری‌ها را مورد اغماض قرار داد. ما بارها شاهد بودیم برخی صنوف از جمله وکلا به عنوان افرادی ناسالم دیگری که معضلاتی برای هنرمندان به وجود می‌آید، به کمک این قشر می‌آیند، پس در بیان مفاهیم هنری، عفت مشاغل را حفظ کنیم. طبیعتا صحنه‌هایی که دارای ظرافت هنری است و سعی در نقد برخی شرایط دارد، مورد احترام است اما توهین هرگز. کانون وکلا با رعایت ارزش‌های اجتماعی و با دقت در ادبیاتی که مورد استفاده قرار داده است، این‌بار با لبریزشدن کاسه صبر مجبور شد به مدیر رسانه ملی نامه‌ای دوستانه درعین حال هشدارگونه بنویسد و به صورت شفاف تکرار کند این صحنه‌ها روی ندهد والا وکیل دادگستری وقتی از دیگران دفاع می‌کند، می‌تواند از خودش دفاع کند».

این وکیل در مورد برنامه‌هایی که به‌زعم او به وکلا توهین شده است، اظهار کرد: «متأسفانه بیشترین هجمه به وکلا از طرف افرادی است که بالقوه یا بالفعل معدل قانون‌گریزی بالاتری دارند. هنر، وسیله‌ای برای ظرافت طبع به زیباترین وجه ممکن است. هنرمند واقعی نیازی به سرکوب دیگران ندارد. ما در دوره‌های گذشته در برخی فیلم‌ها و سریال‌ها شاهد چنین ظلم‌هایی به جامعه وکالت بوده‌ایم اما این جفا را نادیده گرفتیم و به صورت معین با ادبیاتی دوستانه تذکر داده‌ایم که گویا مفیدفایده واقع نشده و متاسفانه پاسخی از تذکرهایمان حاصل نشد. در نتیجه، این‌بار با توجه به تداوم این امر در دو سریال «فوق سری» و «در حاشیه» متوجه شدیم تذکرهایمان مورد بی‌توجهی قرار گرفته است.

این اعتراض‌ها اما از سوی غلامرضا میرحسینی، مدیر شبکه سوم سیما نیز بی‌پاسخ نمانده و او دیروز، ۲۳فروردین به ایرنا گفت: «معترضان اگر استدلال منطقی، مستدل و مستندی ارائه کنند که در سریال «در حاشیه» به آنان توهین شده، می‌توانیم به گفت‌وگو بپردازیم. رفتارهای کنونی در جامعه از جمله فرهنگ ترافیک یا رعایت حقوق یکدیگر نشان می‌دهد که با کاهش تحمل اجتماعی مواجه هستیم».

میرحسینی با بیان اینکه طنز مقوله‌ای است که می‌تواند به آسیب‌های موجود در جامعه با نگاهی انتقادی بپردازد، گفت: «اگر این روند که اقشار مختلف نسبت به هر مقوله طنزی واکنش نشان می‌دهند، تداوم یابد، آنگاه دیگر حتی نمی‌توان در سایر حوزه‌ها نیز شخصیت منفی داشت».

مدیر شبکه سه سیما با تأکید بر اینکه باید تفاوتی میان مقوله طنز و سایر آثار قائل شد، افزود: «فاصله عمیقی در طنز بین واقعیت‌های اجتماعی وجود دارد و این روند در سریال «در حاشیه» نیز کاملا مشهود است».

خبرسازان

به‌خاطر حضور تک‌خوان زن

اپرای «سعدی» مجوز نگرفت

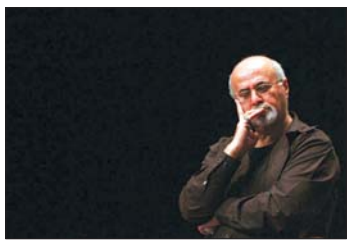

• **شرق:** شورای نظارت و ارزشیابی مرکز هنرهای نمایشی به‌لحاظ نمایشی با اجرای اپرای عروسکی سعدی، کار تازه بهروز غریب‌پور موافق است اما دفتر موسیقی حضور تک‌خوان زن در این اپرا را دلیلی برای عدم صدور مجوز ارزیابی کرده است. به‌همین‌دلیل رونمایی این اپرا در روز اول اردیبهشت هم‌زمان با روز سعدی در شیراز بلاتکلیف مانده است. بهروز غریب‌پور قرار بود این اپرای عروسکی را به جشنواره تئاتر فجر پارسال برساند که به‌دلیل عدم تأمین بودجه، زمان اجرای آن به جشنواره موسیقی فجر موکول شد و پس از آن ۱۵۰ میلیون‌تومان هزینه درخواستی تأمین نشد و باز این اجرا به تعویق افتاد. گویا این بودجه تأمین شده و اجرای اپرای عروسکی همانند دیگر اپراهای بهروز غریب‌پور برای اردیبهشت ۹۴ که می‌تواند اثری ارزشمند و اعتباری برای فرهنگ سرزمین‌مان باشد، محقق شد. اما در این ماه‌ها حال‌وهوای موسیقی در کشور شرایط سخت و مشقت‌باری را به‌لحاظ اجرایی‌شدن پشت‌سر می‌گذارد و این بحران دامن‌گیر یک اپرا شده که به‌لحاظ آوازی اصلا غنایی و تغزلی به‌شمار نمی‌آید. در اپرا آوازخوانی جنبه روایی و قصه‌گویانه دارد و بنابراین شرایط و شیوه اجرا نیز دلالتی آشکار بر نمایشی‌شدن آواز دارد و حکم تک‌خوانی زن در آن نمی‌تواند مصداق داشته باشد. در این رابطه، مدیرکل دفتر موسیقی به ایسنا گفت: اپرای سعدی دارای تک‌خوان زن است و طبق قوانین دفتر موسیقی، ما نمی‌توانیم به تک‌خوان زن مجوز دهیم. پیروز ارجمند افزود: ما درباره اپرای سعدی و مواردی این‌چنینی براساس قواعد دفتر موسیقی نمی‌توانیم به تک‌خوان زن مجوز دهیم. او ادامه داد: پیش از این نیز مواردی وجود داشته و تک‌خوان زن روی صحنه رفته است اما وقتی ناظر ما این مورد را بررسی کرده ما به‌شدت با این تخلف برخورد کردیم و شب‌های دیگر اجرا را لغو کردیم. ارجمند یادآور شد: با شرایط فعلی نمی‌توانیم به اپرای سعدی مجوز بدهیم؛ مگر آنکه بخش تک‌خوانی به‌صورت همخوانی انجام یا حذف شود. بهروز غریب‌پور اتفاقی را که برای صدور مجوز اجرای اپرای عروسکی سعدی رخ داده، نادر و بدعتی تازه دانست که در ۱۰ سال فعالیتش در این حوزه بی‌سابقه بوده است. کارگردان نمایش عروسکی «اپرای سعدی» که قرار بود اثر خود را اول اردیبهشت‌ماه، همزمان با سالروز بزرگداشت سعدی در شهر شیراز روی صحنه ببرد ولی به‌دلیل مخالفت‌هایی، اجرای کارش به صدور مجوز پس از بررسی دوباره منوط شده بود، به ایسنا گفت: شب گذشته سه‌نفر از شورای نظارت و ارزشیابی مرکز هنرهای نمایشی، اپرای سعدی را بازبینی کردند و آن را مورد تأیید قرار دادند. او ادامه داد: اما با وجود بدون‌اشکال‌دانستن اجرای این نمایش عروسکی، به‌دلیل پیغامی که به این گروه داده شده بود، به من گفتند که مشکلی برای صدور مجوز نیست اما باید تک‌خوان‌های زن (همزاد سعدی و خواهر منصور بن حلاج) از نمایش حذف شود که با توجه به اینکه این اتفاق میسر نیست عملا مجوزی صادر نشد. غریب‌پور درباره اینکه مدیر اداره نظارت و ارزشیابی مرکز هنرهای نمایشی در اظهارنظری گفته است مشکلی برای صدور مجوز از سوی این بخش نیست و باید مرکز موسیقی مجوز صادر کند، بیان کرد: اول باید بگویم که تابه‌حال چنین چیزی سابقه نداشته و یک بدعت است چراکه برای اثری که مربوط به اداره کل هنرهای نمایشی است، مجوزها همیشه از طرف همین دستگاه صادر می‌شد. همچنین اپرای عروسکی مربوط به هنرهای نمایشی است و لزومی به صدور مجوز از سوی مرکز موسیقی نیست. این کارگردان با بیان اینکه زهرا صبری، حجت علیخانی و یدالله وفاداری که از سوی اداره نظارت و ارزشیابی مرکز هنرهای نمایشی برای بازبینی آمده بودند، برخورد هنرمندانه و فهیمانه‌ای داشتند، اظهار کرد: اتفاق پیش آمده و درخواست برای حذف تک‌خوان زن در یک نمایش عروسکی، از بدایع است چراکه ۱۰ سال است این کار را انجام می‌دهم اما به نظر می‌رسد مرکز هنرهای نمایشی کارهای من را نمی‌دیده است. غریب‌پور یادآور شد: پیش از این در اپراهای «لیلی و مجنون»، «رستم و سهراب»، «مولوی»، «حافظ»، «عاشورا» و... تک‌خوان زن حضور داشت و برای تمام آنها مرکز هنرهای نمایشی به‌تنهایی مجوز صادر کرد. نکته جالب‌تر این است که برای اجرای برخی از این آثار در شهرهای شیراز و مشهد افراد معمم هم در میان تماشاگران حضور داشتند، اما هیچ‌گاه مشکلی پیش نیامد چون من از انجام هرکاری که حساسیت‌برانگیز باشد در آثارم خودداری کرده‌ام. او با اشاره به اینکه به نظر می‌رسید گروه بازبین اپرای عروسکی سعدی بلاتکلیف بودند چراکه برخلاف نظر خود پیغام دیگری را به من اعلام کردند، تأکید کرد: هیچ‌گاه برای پیشبرد کارهایش نخواسته از حاشیه‌هایی که در پی منع اجرای یک اثر به‌وجودمی‌آید برای تبلیغ استفاده کند، اما شرایط به وجود آمده برای اپرای سعدی بی‌سابقه است.

ادامه از صفحه ۹

تلویزیون و ضرورت تحول در برنامه‌سازی

بدین‌ترتیب نوروز۹۴ رسانه به‌اصطلاح ملی هم تمام می‌شود؛ با ویژه‌برنامه‌هایی که چندان هم برای مخاطبان، ویژه و احتمالا سرگرم‌کننده نبود؛ می‌توان با این اوصاف، نتیجه گرفت که تلویزیون ما واقعا نیازمند تحولی جدی است.

اگر تلویزیون ایران، از چیزی که در حال حاضر می‌بینیم، بهتر عمل نکند، قطعا در دیگر حوزه‌ها و به طور کلی در مناسبات فرهنگی و کلان کشور نیز اثرگذار خواهد بود؛ آن‌هم به شکلی معکوس. همین ابتدای سال باید خاطرنشان کرد ریزش مخاطب امری جدی است و اعتبار این دستگاه، نیازمند بازسازی و بازیابی و مددرسانی کاربلدان و کارشناسان این حوزه است.